

MARCA TIPOGRÀFICA

NEGRETA, CURSIVA I COMETES

Servei de Correcció de Català

Juliol 2020

Índex

Introducció	3
1. Cos i tipus de lletra	3
2. La rodona	3
3. La negreta	3
4. La cursiva	4
5. Les cometes	6
Bibliografia	8

Introducció

Per interpretar millor o fer més comprensible un text, s'utilitzen diverses marques tipogràfiques. Tot i que el tipus de lletra que cal fer servir de manera general és la rodona, de vegades cal utilitzar-ne d'altres per destacar paraules o parts del text i, d'aquesta manera, facilitar-ne la interpretació. Les més habituals són la cursiva, la negreta i les cometes. Aquestes marques serveixen per caracteritzar un mot o un grup de mots per motiu de la seva naturalesa, de la seva funció o de la posició que ocupen en una frase o en un text. Els tipus de lletra i les cometes s'utilitzen segons unes convencions determinades i tenen assignades una funció específica, que intentarem resumir en aquest document.

1. Cos i tipus de lletra

En els documents que genera l'Ajuntament, especialment en la documentació administrativa, s'utilitza el mateix cos i el mateix tipus de lletra, per tal d'oferir una imatge homogènia. En general, es fa servir l'Arial 11.

2. La rodona

És la lletra de forma circular i dreta.

Usos de la rodona

És la lletra que s'utilitza de manera habitual en la composició dels textos.

Destaquem que s'escriuen en rodona els noms de les lleis, codis, mocions, resolucions, decrets i altres documents legals.

Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

I també les denominacions d'organismes, empreses, congressos i entitats de tota mena, tant si són catalans com si són estrangers.

Consorci per a la Normalització Lingüística

Associació de Fotografia del Masnou

Junta de Govern

En un text escrit en cursiva, s'utilitza la rodona per representar algun element que s'hauria d'escriure en cursiva.

Es projectarà la pel·lícula Belleza robada, dirigida per Bernardo Bertolucci.

3. La negreta

La negreta és un tipus de lletra amb un traç més gruixut.

Usos de la negreta

S'utilitza per destacar títols de capítols, d'apartats, etc., d'un llibre o d'un document, per diferenciar-los de la resta de text.

També es fa servir per destacar mots clau o localitzar ràpidament determinats elements d'un text o d'un escrit, a criteri de qui escriu, però cal utilitzar aquest recurs tipogràfic amb molta mesura per no enfarfegar visualment els textos.

La negreta no es fa servir en general per destacar frases ni paraules en textos administratius. En aquests documents, només s'escriuen en negreta:

- Els títols dels documents
- Els títols dels apartats i subapartats.
- Els epígrafs (per exemple, la paraula *Resolc* en un decret; o *Ordre del dia* i *Identificació de la reunió* en una acta d'una reunió, *Fets*, *Fonaments de dret* i *Conclusions* en un informe, etc.).

En tríptics, díptics, cartells o altres textos de l'àmbit periodístic, la negreta s'utilitza amb menys restriccions per destacar-hi alguna informació, tot i que amb mesura.

4. La cursiva

La lletra cursiva s'inclina cap a la dreta i vol imitar més o menys la lletra manuscrita. Serveix per destacar lletres, paraules, frases o fragments dins un text escrit en rodona. Destaquem a continuació alguns dels usos més habituals de la cursiva.

Usos de la cursiva

Títols de llibres, obres de teatre, pel·lícules, musicals, títols de concerts, sèries i programes de ràdio i televisió i altres obres no periòdiques.

Presentació del llibre *Els records de les dones del tèxtil*

Ai, rateta, rateta, de Replà Produccions, a l'Espai Escènic Iago Pericot.

El curt *Trivial*, premi del públic al Fascurt 2019

També van en cursiva les obres no periòdiques: revistes, fullets, còmics, setmanaris...

La revista *El Masnou Viu*

Obres d'arts plàstiques (títols de quadres, escultures, àlbums musicals...).

La nimfa, escultura de Jordi Alumà

Moviment progressiu, quadre de Jordi Pericot

En subtítols de llibres o apartats de textos diversos, en combinació amb la negreta i la versaleta.

1. Anàlisi de la situació

[...]

1.1. *Factors de risc*

Paraules, frases o expressions no adaptades al català. També les expressions llatines i les seves abreviacions, i els noms científics.

M'agrada el *rhythm&blues*.

Va venir *ipso facto*.

Op. cit., pàg. 37-38

L'arbre de l'amor (*Cercis siliquastrum*)

Noms propis d'avions, vaixells, trens, satèl·lits i astronaus.

Pollakra goleta *Constancia*, bergantí *Caupolicán*

Dins dels textos impresos, les adreces electròniques de pàgines web o de correus electrònics s'escriuen en cursiva. Les adreces subratllades s'admeten en pàgines web on es clica directament a l'enllaç.

Ho trobareu al web www.elmasnou.cat

En targetes, paper de carta, cartells... les adreces de llocs i pàgines web i les adreces de correu electrònic queden separades en una línia, de manera que es poden deixar en rodona, sense marcar.

Les lletres d'ordre d'una enumeració.

Projectes de Cultura:

- a) arts visuals
- b) les arts escèniques
- c) festes
- [...]

Els advertiments que es fan en articles o revistes entre parèntesis.

(*Vegeu la pàgina 8.*)

Paraules o fragments que es vol destacar dins d'un text, generalment seguits d'una explicació.

El Masnou ha entrat avui en l'etapa de *represa*, nom triat pel Govern català per definir la *nova normalitat*, terme emprat per l'executiu espanyol.

Sobrenoms, renoms, motius, àlies o malnoms, quan acompanyen el nom real complet de les persones.

Emili Torruella, *Miliu dels Ous*

Lletres, mots, frases o fragments sobre les quals es dona informació lingüística (sentit metalingüístic).

En el cas de *món*, porta accent diacrític quan fa referència a la Terra.

Paraules o expressions mal escrites, vulgars o d'argot.

La *dire* (en comptes de directora).

El *tio*

Els signes de puntuació que acompanyen les paraules escrites en cursiva, s'escriuen en lletra rodona (punts, comes, parèntesis, claudàtors, cometes, etc.).

No escrivim en cursiva:

Els noms de festivals.

Ple de Riure o Fascurt.

Tampoc no van en cursiva els títols de determinades obres normatives constituïts per un nom genèric, com ara els títols de lleis, ordres, decrets, proposicions o dictàmens.

5. Les cometes

Les cometes són uns elements tipogràfics que s'utilitzen per assenyalar una citació, un terme o una expressió dins d'un text.

En català, hi ha diversos tipus de cometes que tenen diferents funcions:

- Les cometes baixes («...»)
- Les cometes altes (“...”)
- Les cometes simples (‘ ’)

No hi ha d'haver cap espai després de les cometes d'obertura ni abans de les de tancament.

Va dir ~~“dimiteixo”~~. Va dir “dimiteixo”.

Us en resumim els usos a continuació.

Usos de les cometes baixes i altes

Utilitzem preferentment les cometes baixes en la publicació d'obres d'un cert volum: treballs de recerca i publicacions del Museu, per exemple. Ens permeten seguir la jerarquia següent quan dins d'unes cometes hi han d'anar més cometes: « “ ‘ ’ ” ».

En publicacions de tipus periodístic, optem per les cometes altes (*El Masnou Viu* i web).

Les cometes es fan servir per marcar una citació o utilitzar l'estil directe.

L'alcalde va dir: “Us agraeixo el suport”.

Els capítols o subapartats d'una obra escrita, els articles de revista, els títols de cançons i poemes, o els capítols de sèries de ràdio o televisió s'escriuen entre cometes.

L'article d'*El Masnou Viu* “Front comú per frenar el coronavirus”

La cançó “Bon dia”, del grup Els Pets

També escrivim entre cometes els títols de conferències, xerrades, col·loquis i taules rodones.

“Descobrim la Toscana”, conferència a càrrec de Gisa Mohr a la Biblioteca

Els títols d'exposicions i mostres van amb cometes.

“Sonia Pulido. Una il·lustradora vora el mar”, exposició a l'Espai Casinet

Els lemes, eslògans i campanyes també duen cometes:

La campanya “Queda't al Masnou”

“El Masnou, terra de mar”

El lema de la Festa Major és “Terra, mar i foc”

Els títols de col·leccions de llibres.

El tercer número de la col·lecció "Quaderns d'Història Local del Masnou" es presenta avui.

Paraules o expressions amb un sentit especial.

Li van “netejar” el pis.

Va deixar el càrrec “voluntàriament”.

No escrivim entre cometes:

Els noms d'empreses ni entitats.

Usos de les cometes simples

Fem servir cometes simples per indicar que una paraula hauria d'anar en cursiva en titulars i peus de foto del web i d'*El Masnou Viu* i en altres casos en què no podem fer servir la cursiva.

Les cometes simples es fan servir per indicar el significat o la traducció d'una paraula o frase.

Filosofia vol dir ‘amor a la saviesa’.

Bibliografia

CUB. Criteris [en línia]. Barcelona: Universitat de Barcelona.

<https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=4>

[Consulta: maig 2020]

Llibre d'estil de la Universitat Pompeu Fabra [en línia]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

<https://www.upf.edu/web/lilibre-estil/criteris-d-utilitzacio-de-la-cursiva-les-cometes-i-la-negreta>

[Consulta: maig 2020]

Llibre d'estil de la Diputació de Girona [en línia]. Girona: Diputació de Girona.

<http://www.ddgi.cat/lilibreEstil/seccio/50/-uacute-s-dels-diferents-tipus-de-lletra-i-de-les-cometes>

[Consulta: maig 2020]

Merlí. *Manual d'estil i recursos lingüístics* [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya.

<https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-linguistics/cursiva-negreta>

[Consulta: maig 2020]

MESTRES, J. M. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. 3a ed. Barcelona: Eumo Editorial, 2009. També disponible en línia a: <https://estil.llocs.iec.cat/>

[Consulta: maig 2020]

Optimot. Consultes Lingüístiques [en línia]. Generalitat de Catalunya.